

NORGES HØYESTERETT

Den 4. desember 2019 ble det av Høyesteretts ankeutvalg med dommerne Matningsdal, Bull og Bergsjø i

HR-2019-2261-U, (sak nr. 19-176958SIV-HRET), sivil sak, anke over beslutning:

A (advokat Linn Anett Borge Doornich)

mot

X kommune (advokat Ellen Catherine Trosvik)

B (advokat Thor Bache-Wiig)

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder anke over lagmannsrettens beslutning om ikke å gi samtykke til ankebehandling, jf. tvisteloven § 36-10 tredje ledd, i sak om vedtak om ikke å oppheve omsorgsovertakelse.
- (2) A og B er foreldre til C, født 00.00.2016.
- (3) Barneverntjenesten traff 21. desember 2016 vedtak om å plassere C utenfor hjemmet. A påklaget vedtaket. Vedtaket ble opprettholdt i fylkesnemnda i Buskerud og Vestfolds vedtak 3. januar 2017.
- (4) Ved fylkesnemndas vedtak 28. mars 2017 overtok barneverntjenesten omsorgen for C, som ble plassert i fosterhjem. Etter begjæring om rettslig overprøving stadfestet Asker og Bærum tingrett i dom 26. juni 2017 fylkesnemndas vedtak. Ved Borgarting lagmannsretts beslutning 16. januar 2018 ble det ikke gitt samtykke til å fremme As anke. Høyesterett forkastet As anke i kjennelse 15. mars 2018.
- (5) A fremmet 1. april 2018 krav om opphevelse av vedtaket om omsorgsovertakelse. Kravet om opphevelse ble ikke tatt til følge. Samvær ble satt til to timer, fire ganger i året.
- (6) Både A og B begjærte rettslig overprøving. B nedla subsidiær påstand om utvidet samvær. Asker og Bærum tingrett avviste Bs subsidiære påstand med henvisning til at spørsmålet ikke hadde vært behandlet av fylkesnemnda.

- (7) A og B ba om at det ble oppnevnt sakkyndig. Asker og Bærum tingrett oppnevnte psykiater dr. med. Henning Værøy som avga erklæring og forklaring. Erklæringen ble forelagt barnesakkyndig kommisjon som hadde bemerkninger.
- (8) Asker og Bærum tingrett avsa 28. juni 2019 dom med slik slutning:
- «1. Fylkesnemndas slutning i vedtak av 17.10.18 i sak 2018/2616 punkt 1 og 2 stadfestes.
- Barneverntjenesten gis adgang til å fastsette de nærmere rammene for foreldrenes samvær.»**
- (9) A anket dommen til Borgarting lagmannsrett som 9. oktober 2019 avsa beslutning med slik slutning:
- «Det gis ikke samtykke til at anken fremmes.»**
- (10) A har anket til Høyesterett. A har i hovedsak anført at lagmannsretten ikke har foretatt en forsvarlig vurdering av fars omsorgsevne. Lagmannsretten har heller ikke vurdert spørsmålet om samvær. Vilkårene for ankebehandling i lagmannsretten var oppfylt, og lagmannsrettens begrunnelse om ikke å fremme anken er ikke forsvarlig. Feil påpekt i anken er ikke tilstrekkelig drøftet av lagmannsretten. A har nedlagt slik påstand:
- «1. Lagmannsrettens beslutning oppheves.
- Det gis samtykke til å fremme anken.**
- A tilkjennes sakens omkostninger.»**
- (11) *X kommune* har anført at lagmannsrettens vurdering er forsvarlig, og at vilkårene for opphevelse ikke er oppfylt. Kommunen har nedlagt slik påstand:
- «Anken forkastes.»**
- (12) Anken er forkynt for Bs prosessfullmektig. Merknader er ikke inngitt.
- (13) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at utvalgets kompetanse er begrenset til å prøve lagmannsrettens saksbehandling. Dette omfatter blant annet spørsmålet om de lovbestemte vilkår for ankebehandling i lagmannsretten er oppfylt. Ved denne prøvingen har utvalget full kompetanse. Hvorvidt det bør gis samtykke til anken der minst ett av de lovbestemte vilkår er oppfylt, hører i utgangspunktet under lagmannsrettens skjønn. Utvalgets kompetanse til å prøve lagmannsrettens avgjørelse av om samtykke bør gis, er begrenset til om vurderingen er forsvarlig, og om den er begrunnet så langt hensynet til forsvarlig saksbehandling tilsier det, jf. HR-2017-776-A avsnitt 27 og 57.
- (14) Ankeutvalget har enstemmig funnet det klart at As anke over lagmannsrettens avgjørelse av spørsmålet om omsorgsovertakelse ikke kan føre fram. Denne del av anken forkastes dermed under henvisning til tvisteloven § 30-9 andre ledd.
- (15) I anken til lagmannsretten var det avslutningsvis også anført at «samværsfastsettelsen bygger på en uriktig lovforståelse». Videre ble det anført at samværet var fastsatt «med tanke på langvarig plassering», men at A hadde hatt «en svært positiv utvikling gjennom flere år».

- (16) Denne subsidiære anførselen er ikke behandlet i lagmannsrettens beslutning. Beslutningen må etter dette oppheves for så vidt gjelder denne del av avgjørelsen, jf. tvisteloven § 30-3 første ledd sammenholdt med § 29-21. Om de rettslige kriteriene ved behandlingen av samværsspørsmålet vises det til Den europeiske menneskerettsdomstols dom 19. november 2019 i saken K.O. og V.M. mot Norge avsnitt 67 følgende.
- (17) Kjennelsen er enstemmig.

S L U T N I N G :

Lagmannsrettens beslutning oppheves for så vidt gjelder anken over omfanget av samværet. For øvrig forkastes anken.

Henrik Bull
(sign.)

Magnus Matningsdal
(sign.)

Per Erik Bergsjø
(sign.)

Dokumentet er i samsvar med originalen:
Mette Moe